

НОВЕЛИ СПРИЯННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПІД ЧАС ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Олеся Харченко,

*доцент кафедри інтелектуальної власності
юридичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка,
кандидат юридичних наук*

У статті здійснено огляд та проаналізовано основні законодавчі новели Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України» № 202-IX, прийняття якого було зумовлено необхідністю приведення положень Митного кодексу України у відповідність до положень європейських стандартів. Зокрема, проаналізовано зміни щодо розширення переліку об'єктів права інтелектуальної власності, сприяння захисту яких здійснюється під час переміщення товарів через митний кордон України; розкрито положення про незастосування заходів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності стосовно переміщення через митний кордон України оригінальних товарів, які були виготовлені за згодою правовласника або товарів, виготовлених особою, належним чином уповноваженою правовласником на виробництво певної кількості товарів, у кількості що перевищує обумовлену між цією особою і правовласником; досліджено особливості призупинення митного оформлення та знищення невеликих партій товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

Ключові слова: право інтелектуальної власності, митниця, митний кордон

Актуальність дослідження. Сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон залишається однією з болючих точок охорони прав інтелектуальної власності в Україні. Про наявність цієї проблеми вказують не тільки українські дослідники та практики, а й іноземні партнери.

У 2018 році Україна отримала 14,28 балів (із 40 можливих) і посіла в рейтингу 37 місце серед 50 розглянутих країн у Міжнародному індексі інтелектуальної власності Торгової палати США (U.S. Chamber International IP Index) [1]. Вказане дослідження окреслило основні проблеми захисту прав ін-

телектуальної власності на митному кордоні України. Зокрема, індикатори захисту прав інтелектуальної власності на митному кордоні отримали нуль балів («Ефективні заходи на кордоні» та «Прозорість і публічна звітність митних органів щодо порушень прав інтелектуальної власності у сфері торгівлі»). Окрім цього, у переліку слабких сторін України у сфері прав інтелектуальної власності вказано на прогалини в роботі митниці, а саме — брак ефективних процедур знищення підроблених товарів [2].

Окрім того, у 2018 році Європейська Комісія оприлюднила «Звіт про охорону та захист прав інтелектуальної власності»

сті в третіх країнах». Результати дослідженням вказують, що Україна є однією з чотирьох головних транзитних точок контрафактних товарів на ринок Європейського Союзу [1]. Наголошено також на відсутності ефективних процедур та законодавчих норм щодо знищення підроблених товарів та обладнання для їх виробництва. Зокрема вказано на:

- брак потужностей для знищення певних видів підробленої продукції (наприклад, пестицидів);
- спрощену процедуру знищення, що насправді є складною, дорогою та забирає багато часу;
- високий рівень корупції на митниці (конфісковані товари, що порушують права інтелектуальної власності, потрапляють на ринок) [3].

Варто зазначити, що наближення митного законодавства України (зокрема й у сфері охорони прав інтелектуальної власності) до стандартів ЄС передбачено також Угодою «Про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони» (далі — Угода про асоціацію).

Таким чином, прийняття Закону України № 202-ІХ «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України» (далі — закон № 202-ІХ) було зумовлено необхідністю приведення положень Митного кодексу України, зокрема Розділу XIV «Сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України», у відповідність до положень Регламенту (ЄС) № 608/2013 (у рамках виконання статей 84, 250 та Додатка XV до Угоди про асоціацію).

Аналіз досліджень і публікацій. Захист прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України є предметом наукових досліджень багатьох українських науковців, серед яких варто виділити «Правове регулювання захисту прав інтелектуальної власності у сфері митної

діяльності в Україні» (2017 р.) [4] С. П. Филь; «Запобігання митним правопорушенням: охорона і захист прав інтелектуальної власності на митному кордоні України» [5] (2017 р.) за заг. ред. П. В. Пашка та «Адміністративно-правовий захист інтелектуальної власності органами, що здійснюють державну митну справу в Україні» (2016 р.) [6] В. А. Свириди. Утім, оскільки закон № 202-ІХ [7] було прийнято лише восени 2019 року, наукових досліджень щодо сучасного стану захисту прав інтелектуальної власності на митному кордоні ще немає.

Мета дослідження полягає у виявленні та аналізі новел сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України.

Виклад основного змісту. Питання захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон включені до Глави 9 Розділу IV «Інтелектуальна власність» Угоди про асоціацію. Зокрема, ст. 250 Угоди про асоціацію «Заходи на кордоні» містить положення щодо:

- визначень термінів «товарів, які порушують право інтелектуальної власності» ((а) «контрафактні товари», (б) «піратські товари», (с) товари, які згідно із законодавством Сторони, де подано заяву про вжиття заходів митними органами, порушують патенти, додаткові охоронні сертифікати, права на сорти рослин, промислові зразки, географічні зазначення);
- підтвердження гарантії щодо застосування процедур призупинення митного оформлення товарів через можливе порушення прав інтелектуальної власності;
- затвердження положення про співпрацю з метою надання технічної допомоги та інституційної розбудови для підтримки запровадження цієї статті.

Окрім того, Додатком XV Угоди про асоціацію передбачено імплементацію

до українського законодавства положень двох регламентів ЄС, а саме:

- Регламенту Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу (ЄС) № 1383/2003 від 22 липня 2003 року щодо митних дій проти товарів, підозрюваних у порушенні окремих прав інтелектуальної власності та необхідних заходів проти товарів, що порушують такі права, без шкоди результатам поточного перегляду права ЄС стосовно митного дотримання прав інтелектуальної власності.
- Регламенту Комісії (ЄС) № 1891/2004 від 21 жовтня 2004 року, який встановлює положення для імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 1383/2003 від 22 липня 2003 року щодо митних дій проти товарів, підозрюваних у порушенні окремих прав інтелектуальної власності та необхідних заходів проти товарів, що порушують такі права, без шкоди результатам поточного перегляду права ЄС стосовно митного дотримання прав інтелектуальної власності.

У Додатку XV та ст. 250 Угоди про асоціацію вказано кінцевий термін імплементації положень регламентів щодо захисту ПІВ — три роки з дати набрання чинності Угоди про асоціацію [8].

Разом з тим, за тривалий період підписання та ратифікації Угоди про асоціацію в ЄС було прийнято новий Регламент № 608/2013 Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу «Про захист прав інтелектуальної власності, що здійснюється митними органами, і про скасування Регламенту (ЄС) 1383/2003 Ради ЄС» [9], яким були встановлені нові стандарти захисту прав інтелектуальної власності на митному кордоні. Хоча Україна не має прямих зобов'язань щодо імплементації положень вказаного регламенту, водночас саме його положення були враховані при підготовці закону № 202-ІХ.

Митний контроль і митне оформлення товарів, що містять об'єкти

права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону, та ввозяться на митну територію України або вивозяться з митної території України, здійснюються в загальному порядку з урахуванням особливостей, встановлених Митним кодексом та іншими законами України.

Розглянемо новели законодавства, передбачені законом № 202-ІХ.

I. Уточнення термінології.

Заходи органів доходів і зборів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України можуть бути застосовані лише до товарів, що підозрюються у порушенні прав інтелектуальної власності.

Товарами, що підозрюються у порушенні права інтелектуальної власності згідно з положеннями закону № 202-ІХ, визнаються:

- а) товари з ознаками порушення авторського права і суміжних прав, прав інтелектуальної власності на винаходи, промислові зразки, торговельні марки, географічні зазначення, сорти рослин, компонування напівпровідникових виробів, прав, що надаються за сертифікатами додаткової охорони на лікарські засоби та засоби захисту рослин;
- б) пристрої, продукти або компоненти, які призначені, виготовлені або адаптовані головним чином для забезпечення або полегшення обходу технології, пристрою або компоненту, що у звичайному режимі функціонування попереджують або обмежують дії, не дозволені правопласником авторського права і суміжних прав;
- в) будь-яка форма або матриця, яка спеціально призначена або адаптована для виробництва товарів, що є предметом порушення прав інтелектуальної власності.

Необхідно звернути увагу на виключення корисних моделей з переліку об'єктів права інтелектуальної власності в розрізі митного законодавства

ПРАВО ТА ІННОВАЦІЇ

(п. 46 ст. 4 Митного кодексу). До цього переліку входять виключно об'єкти авторського права і суміжних прав, винаходи, промислові зразки, торговельні марки, географічні зазначення, сорти рослин, компонування напівпровідникових виробів».

З одного боку, таке виключення вбачається цілком логічним: до вдосконалення законодавства про охорону прав на винаходи та корисні моделі в частині охорони прав на корисні моделі, а саме — до очікуваного запровадження процедури визнання недійсним патентів в адміністративному порядку (*post-grand opposition*); відносна легкість отримання патенту на корисну модель (чинним законодавством передбачене проведення виключно формальної експертизи; патент на корисну модель видається під відповідальність заявника) і тривалість судового розгляду щодо визнання такої корисної моделі недійсною (наприклад, унаслідок невідповідності умовам правової охорони, а саме — новизни такої корисної моделі) нерідко призводили до зловживань з боку недобросовісних заявників на митному кордоні — так званий патентний тролінг.

Водночас в переліку об'єктів права інтелектуальної власності залишилися промислові зразки, процедура та легкість отримання охорони на які мало чим відрізняється від отримання правової охорони на корисні моделі. Окрім того, залишилися поза правовим регулюванням митного законодавства незареєстровані промислові зразки, правова охорона яких передбачена статтями 213–214 Угоди про асоціацію.

Законодавець також розрізняє «контрафактні товари» та «піратські товари».

Під «контрафактними товарами» розуміються:

- а) товари, які є предметами порушення прав інтелектуальної власності на торговельну марку в Україні, і на них без дозволу міститься позначення, яке тотожне із охоронюваною в Україні торговельною маркою стосовно одного й того самого виду то-

варів, або яке є схожим настільки, що його можна сплутати з такою торговельною маркою;

- б) товари, які є предметами порушення прав інтелектуальної власності на географічне зазначення в Україні й містять назву чи термін або описуються за допомогою назви чи терміну, які захищені таким географічним зазначенням;
- в) будь-яка упаковка, етикетка, наліпка, брошура, інструкція з експлуатації, гарантія чи інший документ такого типу, навіть якщо вони представлені окремо, які є предметами порушення прав інтелектуальної власності на торговельну марку або географічне зазначення, які містять позначення, назву або термін, тотожні із охоронюваною в Україні торговельною маркою чи географічним зазначенням, або які є схожими настільки, що їх можна сплутати із такою торговельною маркою чи географічним зазначенням, та які можуть використовуватися стосовно одного й того самого виду товарів, щодо якого охороняється торговельна марка в Україні чи географічне зазначення».

Під «піратськими товарами» розуміються товари, які є предметами порушення авторського права та/або суміжних прав або права інтелектуальної власності на зареєстрований промисловий зразок в Україні та які являють собою або містять копії, зроблені без згоди правовласника авторського права і суміжних прав або права інтелектуальної власності на промисловий зразок чи особи, уповноваженої таким правовласником у країні виробництва.

Зазначений поділ відповідає положенням Угоди про асоціацію та європейським стандартам. Окрім того, вказане виокремлення має практичне значення для призупинення митного оформлення та знищення невеликих партій товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон

України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

II. Уточнення заходів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності та особливостей їх застосування.

До товарів, що підозрюються у порушенні права інтелектуальної власності можуть бути застосовані такі заходи щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності:

- 1) призупинення митного оформлення товарів на підставі даних митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності;
- 2) призупинення митного оформлення товарів за ініціативою органу доходів і зборів;
- 3) знищення товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності;
- 4) призупинення митного оформлення та знищення невеликих партій товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях;
- 5) зміна маркування на товарах та їх упаковці.

За винятком випадків, передбачених частиною третьою ст. 397 Митного кодексу, такі заходи застосовуються у разі підозри у порушенні прав інтелектуальної власності щодо:

- 1) товарів, що переміщуються громадянами на митну територію України або за її межі;
- 2) товарів під час їх ввезення на митну територію України (у тому числі з метою транзиту) або вивезення за межі митної території України;
- 3) товарів, що поміщуються в митні режими імпорту, реімпорту, експорту, реекспорту, тимчасового ввезення, тимчасового вивезення, митного складу, вільної митної зони, переробки на митній території, переробки за межами митної території.

Слід окремо відзначити новелу законодавства, згідно з якою заходи щодо

сприяння захисту прав інтелектуальної власності не застосовуються до оригінальних товарів, тобто таких, що були виготовлені за згодою правовласника, або товарів, виготовлених особою, належним чином уповноваженою правовласником на виробництво певної кількості товарів, у тому числі у кількості, що перевищує обумовлену між цією особою і правовласником. Тобто, законодавець урахував існування міжнародного режиму вичерпання прав інтелектуальної власності. У попередній редакції ч. 3 ст. 397 Митного кодексу заходи щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності не могли бути застосовані лише до особистих речей громадян, товарів, які містять об'єкти права інтелектуальної власності, що охороняються відповідно до закону, та які переміщуються через митний кордон України для власного використання громадянами і не призначені для виробничої чи іншої підприємницької діяльності, сумарна вартість та/або вага яких не перевищує обмежень, встановлених частиною першою статті 374 Митного кодексу, та припасів.

III. Межі відповідальності органів доходів і зборів.

Певною мірою дискусійними є положення ч. 5 ст. 397 Митного кодексу України, а саме: у разі якщо товари, що містять об'єкти права інтелектуальної власності, переміщувалися через митний кордон України з порушенням прав інтелектуальної власності та органами доходів і зборів не було застосовано заходів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності, правовласник не має права на відшкодування від органів доходів і зборів будь-яких матеріальних збитків у зв'язку з тим, що таких заходів не було застосовано під час переміщення товарів через митний кордон України.

Із приводу цього необхідно сказати таке:

У попередній редакції Митного кодексу України схожі положення містились у ч. 7 ст. 397 (однак виключно щодо спрощеної процедури знищення товарів,

митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності): «у разі якщо товари, що містять об'єкти права інтелектуальної власності, включені до митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону, та товари, щодо яких правовласником не подано заяву про сприяння захисту належних йому майнових прав на об'єкт права інтелектуальної власності, переміщувалися з порушенням прав інтелектуальної власності, не були виявлені органом доходів і зборів, правовласник не має права на відшкодування будь-яких матеріальних збитків у зв'язку з тим, що відносно таких товарів не було вжито заходів щодо запобігання їх переміщенню через митний кордон України».

По-друге, ці положення відповідають вимогам ст. 27 Регламенту (ЄС) № 608/2013.

По-третє, положення цієї норми жодним чином не обмежують суб'єкта права інтелектуальної власності оскаржувати дії чи бездіяльність органів доходів і зборів, їх посадових осіб та інших працівників у порядку, передбаченому главою 4 Митного кодексу.

IV. Строки призупинення митного оформлення товарів та відшкодування витрат.

За замовчуванням у разі призупинення митного оформлення товарів відповідно до статей 399, 400 і 401-1 Митного кодексу відшкодування витрат, пов'язаних із зберіганням цих товарів, здійснюється за рахунок правовласника. Правовласник має право вимагати компенсацію таких витрат від власника товарів, що є предметом порушення його прав інтелектуальної власності, або інших осіб відповідно до законодавства України.

Загальний строк призупинення митного оформлення товарів на підставі даних митного реєстру залишився незмінним: рішення про призупинення митного оформлення товарів на строк до 10 робочих днів і в разі необхідності

продовження цього строку не більш як на 10 робочих днів приймає керівник органу доходів і зборів або особа, яка виконує його обов'язки. Разом з тим, відбулось уточнення строку призупинення митного оформлення швидкопсувних товарів. Як і раніше, строк призупинення таких товарів становить три робочі дні та не може бути продовжений. Водночас, якщо раніше термін «товари, що швидко псуються» був оціночним і залишав можливість неоднакового тлумачення, то відповідно до закону № 202-IX під швидкопсувними товарами розуміються товари, строк придатності для споживання або використання яких у разі призупинення їх митного оформлення закінчиться протягом 20 днів з дня такого призупинення. Окрім того, на підставі положень ч. 1 ст. 400 Митного кодексу орган доходів і зборів не може за власною ініціативою призупинити митне оформлення швидкопсувних товарів, щодо яких правовласником не подано заяву про сприяння захисту належних йому майнових прав на об'єкт права інтелектуальної власності.

Законом № 202-IX упроваджено можливість дострокового випуску товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності. Так, протягом строку призупинення митного оформлення товарів за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності власник товарів або уповноважена ним особа може звернутися до органу доходів і зборів із заявою про випуск товарів, митне оформлення яких призупинено, до закінчення встановленого (у тому числі продовженого) строку призупинення. Рішення про достроковий випуск товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності, приймає керівник органу доходів і зборів або особа, яка виконує його обов'язки, за дотримання таких умов:

- призупинено митне оформлення товарів, що містять такі об'єкти

права інтелектуальної власності, як промислові зразки, винаходи, сорти рослин або komponування напівпровідникових виробів;

- в органах доходів і зборів відсутня інформація щодо рішень відповідних державних органів про заборону вчинення певних дій щодо таких товарів або застосування інших заходів щодо запобігання їх використанню;
- декларантом або власником товарів надано органу доходів і зборів документальне підтвердження досягнення згоди між правовласником та власником товарів щодо їх дострокового випуску;
- виконано митні формальності, необхідні для випуску таких товарів.

V. Запровадження принципу «мовчазної згоди» власника товарів на їх знищення без необхідності встановлення порушення прав інтелектуальної власності.

До жовтня 2019 року для реалізації спрощеної процедури знищення товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності, вимагалось одночасно письмове інформування правовласником органу доходів і зборів, який призупинив митне оформлення, про те, що відповідні товари порушують належні правовласнику майнові права інтелектуальної власності, разом із письмовою згодою власника товарів на їх знищення, натомість згідно з положеннями закону № 202-IX від правовласника вимагається подати інформацію про те, що наявні ознаки порушення його права інтелектуальної власності та свій намір застосувати процедуру знищення таких товарів, а від декларанта — згоду власника товарів на їх знищення. Якщо декларант не надав протягом 10 робочих днів або трьох робочих днів (у випадку швидкокопсувних товарів) після отримання повідомлення про призупинення митного оформлення товарів органу доходів і зборів, який призупинив митне оформлення, заперечення власника то-

варів щодо їх знищення, орган доходів і зборів має вправо вважати, що тим самим надано згоду власника товарів на їх знищення.

Практичною новелою закону № 202-IX стала також можливість знищення товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності, підприємствами за межами зони діяльності органу доходів і зборів, який здійснив таке призупинення. Адже залежно від виду та властивостей товару у межах зони діяльності органу доходів і зборів, який здійснив призупинення, могло і не бути технічної можливості для знищення товарів (наприклад щодо знищення пестицидів).

VI. Особливості призупинення митного оформлення та знищення невеликих партій товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

Під межі застосування цієї новели законодавства підпадають практично всі особи, які купують товари для в інтернет-магазині іншої країни за умови, що відповідний правовласник вніс інформацію про об'єкт права інтелектуальної власності до митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності та надав згоду на застосування процедури знищення невеликих партій товарів.

Під невеликою партією товарів, до яких застосовується процедура знищення, розуміються товари, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України в одній депеші від одного відправника у міжнародних поштових відправленнях, в одному вантажі експрес-перевізника від одного відправника у міжнародних експрес-відправленнях, у кількості не більше трьох одиниць за кожною товарною підкатегорією згідно з УКТ ЗЕД або загальною вагою бруто не більше двох кілограмів.

У разі призупинення митного оформлення невеликої партії товарів, що переміщуються (пересилаються)

через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності, такі товари можуть бути знищені за процедурою, визначеною цією статтею, у разі дотримання таких умов:

- є підозра, що такі товари можуть бути контрафактними або піратськими;
- товари не є швидкопсувними;
- інформацію про об'єкт права інтелектуальної власності, товари, що його містять, та згоду правовласника на застосування процедури знищення невеликих партій товарів внесено до митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону.

Рішення про призупинення митного оформлення та намір застосувати процедуру знищення невеликих партій товарів, визначену цією статтею, приймає керівник органу доходів і зборів або уповноважена ним особа.

У декларанта (найімовірніше — кур'єрська або поштова служба) наявний строк 10 робочих днів після отримання засобами факсимільного та/або електронного зв'язку для:

- а) направлення згоди власника товарів на їх знищення (якщо декларант не надав органу доходів і зборів заперечення власника товарів щодо їх знищення, орган доходів і зборів вправі вважати, що тим самим надано згоду власника товарів на їх знищення);
- б) надання органу доходів і зборів у письмовому вигляді заперечення власника товарів щодо їх знищення. У такому разі орган доходів і зборів у той самий день повідомляє правовласника про відправника, одержувача, декларанта, власника товарів, їхні адреси, найменування, кількість, напрямок переміщення, країну походження, країну відправлення товарів, митне оформлення яких призупинено за

підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності, та надає зображення таких товарів. У разі якщо протягом 10 робочих днів після отримання повідомлення із запереченням власника товарів щодо їх знищення правовласником не буде подано органу доходів і зборів ухвалу суду про забезпечення позову щодо заборони вчинення певних дій у справі про порушення прав інтелектуальної власності або інше рішення з цього питання, винесене (прийняте) іншими уповноваженими державними органами, то за відсутності ознак порушення митних правил товари, щодо яких було прийнято рішення про призупинення митного оформлення, підлягають митному оформленню в установленому порядку.

Організація та оплата процедури знищення, у тому числі вартість зберігання, перевезення, знищення, оформлення документів та інші витрати, пов'язані зі знищенням, здійснюються за рахунок правовласника та під його відповідальність.

Висновки. Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України» № 202-IX містить чимало новел, серед яких можна виділити:

- розширення переліку об'єктів права інтелектуальної власності, сприяння захисту яких здійснюється під час переміщення товарів через митний кордон України; упровадження термінів «контрафактні товари», «піратські товари», «товари, що підозрюються у порушенні права інтелектуальної власності»;
- незастосування заходів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності щодо переміщення через митний кордон України оригінальних товарів, які були виготовлені за згодою правовласника або товарів, виготовлених особою, належ-

ним чином уповноваженою право-власником на виробництво певної кількості товарів, у кількості, що перевищує обумовлену між цією особою і правовласником;

- відшкодування витрат, пов'язаних зі зберіганням, знищенням товарів, що підозрюються у порушенні права інтелектуальної власності;
- запровадження можливості дострокового випуску товарів, митне оформлення яких призупинено за

підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності;

- встановлення особливостей призупинення митного оформлення та знищення невеликих партій товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Виконання Україною зобов'язань щодо реформування захисту прав інтелектуальної власності на митному кордоні. Аналітична записка. URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/Policy_papers/IER/2019/IPR_Policy_Brief_TFD.pdf.
  2. U.S. Chamber International IP Index. Sixth Edition. February 2018. URL: https://www.theglobalipcenter.com/wp-content/uploads/2018/02/GIPC_IP_Index_2018.pdf.
  3. COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT Report on the protection and enforcement of intellectual property rights in third countries. URL: https://www.theglobalipcenter.com/wp-content/uploads/2018/02/GIPC_IP_Index_2018.pdf.
  4. Филь С. П. Правове регулювання захисту прав інтелектуальної власності у сфері митної діяльності в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / ДНДІ МВС України. Київ, 2017. 21 с.
  5. Запобігання митним правопорушенням: охорона і захист прав інтелектуальної власності на митному кордоні України: монографія / за заг. ред. П. В. Пашка. Серія «Податкова та митна справа в Україні». Т. 98. Ірпінь-Хмельницький : ФОП Стрихар А. М., 2017. 323 с.
  6. Свирида В. А. Адміністративно-правовий захист інтелектуальної власності органами, що здійснюють державну митну справу в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ, 2016. 21 с.
  7. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України : Закон України від 17.10.2019 р. № 202-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/202-20>.
  8. Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2014:161:FULL&from=EN>.
  9. REGULATION (EU) No 608/2013 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 12 June 2013 concerning customs enforcement of intellectual property rights and repealing Council Regulation (EC) No 1383/2003. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:181:0015:0034:en:PDF>.
1. *Vykonannya Ukrainoiu zoboviazan shchodo reformuvannia zakhystu prav intelektualnoi vlasnosti na mytnomu kordoni. Analitychna zapyska.*

- URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/Policy_papers/IER/2019/IPR_Policy_Brief_TFD.pdf.
2. U.S. Chamber International IP Index. Sixth Edition. February 2018.
URL: https://www.theglobalipcenter.com/wp-content/uploads/2018/02/GIPC_IP_Index_2018.pdf.
3. COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT Report on the protection and enforcement of intellectual property rights in third countries.
URL: https://www.theglobalipcenter.com/wp-content/uploads/2018/02/GIPC_IP_Index_2018.pdf.
4. Fyl S. P. *Pravove rehuliuвання zakhystu prav intelektualnoi vlasnosti u sferi mytnoi diialnosti v Ukraini [Tekst] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / DNDI MVS Ukrainy. Kyiv, 2017. 21 s.*
5. *Zapobihannya mytnym pravoporushenniam: okhorona i zakhyst prav intelektualnoi vlasnosti na mytnomu kordonі Ukrainy: monohrafiia / za zah. red. P. V. Pashka. Seriia «Podatkova ta mytna sprava v Ukraini». T. 98. Ipin-Khmelnytskyi : FOP Strykhar A. M., 2017. 323 s.*
6. Svyryda V. A. *Administratyvno-pravovyi zakhyst intelektualnoi vlasnosti orhanamy, shcho zdiisniuiut derzhavnu mytnu spravu v Ukraini [Tekst] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07. Mizhrehion. akad. upr. personalom. Kyiv, 2016. 21 s.*
7. *Pro vnesennia zmin do Mytneho kodeksu Ukrainy shchodo zakhystu prav intelektualnoi vlasnosti pid chas peremishchennia tovariv cherez mytnyi kordon Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 17.10.2019 r. № 202-IX.*
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/202-20>.
8. Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2014:161:FULL&from=EN>.
9. REGULATION (EU) No 608/2013 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 12 June 2013 concerning customs enforcement of intellectual property rights and repealing Council Regulation (EC) No 1383/2003.
URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:181:0015:0034:en:PDF>.

Надійшла до редакції 22.11.2019 року

Харченко О. Новеллы содействия защите прав интеллектуальной собственности при перемещении товаров через таможенную границу Украины. В статье сделан обзор и проанализированы основные законодательные новеллы Закона Украины «О внесении изменений в Таможенный кодекс Украины относительно защиты прав интеллектуальной собственности при перемещении товаров через таможенную границу Украины» № 202-IX, принятие которого было обусловлено необходимостью приведения положений Таможенного кодекса Украины в соответствии с европейскими стандартами. В частности, проанализированы изменения относительно расширения перечня объектов права интеллектуальной собственности, на которые осуществляется содействие защиты при перемещении товаров через таможенную границу Украины; раскрыты положения о неприменении мер по содействию защите прав интеллектуальной собственности относительно перемещения через таможенную границу Украины оригинальных товаров, изготовленных с согласия правообладателя или товаров, изготовленных лицом, надлежащим образом уполномоченным правообладателем на производство определенного количества товаров, в количестве, которое превышает оговоренное между этим лицом и правообладателем; исследованы особенности

приостановлении таможенного оформления и уничтожения небольших партий товаров, которые перемещаются (пересылаются) через таможенную границу Украины в международных почтовых и экспресс-отправлениях.

Ключевые слова: право интеллектуальной собственности, таможня, таможенная граница

Kharchenko O. Legislative novels on the protection of intellectual property rights upon the transportation of goods across the customs border of Ukraine. The article reviews and analyzes the main legislative amendments of the Law of Ukraine «On Amendments to the Customs Code of Ukraine on the Protection of Intellectual Property Rights during the Movement of Goods across the Customs Border of Ukraine» №202-IX following the provisions of European standards. In particular, changes have been analyzed with the extension of the list of intellectual property rights, the promotion of which is carried out during the movement of goods across the customs border of Ukraine and the provisions on the non-application of measures to promote the protection of intellectual property rights for the movement across the customs border of Ukraine of original goods that were made with the consent of the rights holder or goods made by a person duly authorized by the rights holder to produce a certain amount of goods over the stipulated and the right holder have been disclosed. The peculiarities of suspension of customs clearance and destruction of small consignments of goods transported (shipped) across the customs border of Ukraine in international postal and express shipments are investigated. In particular, it has been established that practically all persons who purchase goods for the online store of another country fall within the scope of this legislation novel provided if the respective right holder has entered information about the object of intellectual property rights in the customs register of objects of intellectual property rights, and agreed to the procedure for the destruction of small consignments of goods. It is determined that small consignment of goods in the view of this novel means goods transported (shipped) across the customs border of Ukraine in one dispatch from one sender in international postal items, in one cargo by an express carrier in international express dispatches, in no more than three units for each product subcategory according to the Ukrainian Classifier of Goods for Foreign Economic Activity or total gross weight of not more than two kilograms. In the case of suspension of customs clearance of a small consignment of goods moving (shipped) across the customs border of Ukraine in international postal and express consignments, on suspicion of infringement of intellectual property rights, such goods may be destroyed if they fail to comply with the conditions established by law.

Keywords: intellectual property rights, customs, customs border